

МІЖНАРОДНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
«ЄВРОПЕЙСЬКА МЕДИЧНА ШКОЛА»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ІНІ «СМШ»
д. мед. наук Н. Ю. Мітвінова

Н. Ю. Мітвінова

2021р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

Дисципліна: «ПЕДІАТРІЯ»

Дисципліна «Педіатрія» для студентів IV курсу

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність 222 «Медицина»

КИЇВ 2021

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

Навчально-науковий інститут «Європейська медична школа», кафедра клінічних дисциплін з курсами внутрішніх хвороб, хірургії, педіатрії, акушерства та гінекології.

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Кандидат мед.наук доцент кафедри клінічних дисциплін з курсами внутрішніх хвороб, хірургії, педіатрії, акушерства та гінекології - Закордонець Л.В

Кандидат мед.наук, доцент кафедри клінічних дисциплін з курсами внутрішніх хвороб, хірургії, педіатрії, акушерства та гінекології - Срібна В.Є

Викладач кафедри клінічних дисциплін з курсами внутрішніх хвороб, хірургії, педіатрії, акушерства та гінекології - Резніков Ю.П

Схвалено на засіданні кафедри клінічних дисциплін з курсами внутрішніх хвороб, хірургії, педіатрії, акушерства та гінекології.

Протокол № 4

Від « 7 » листопада 2021 року

Завідувач кафедри

Бабенков Г.Д.

Затверджено на засіданні Вченої ради ННІ «Європейська медична школа»

Протокол № 1 від « 26 » серпня 2021 року.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
Кредитів - 4	Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»	Повний курс	
Змістових розділів - 6	Спеціальність 222 «Медицина»	Рік підготовки	
		IV	
Загальна кількість годин – 120 годин	Рівень вищої освіти: магістр	Семестри	
		VII	
	Форма навчання: денна	Лекції	10 год
		Практичні	65 год
		СРС	45 год
	Тип дисципліни: обов'язкова	Вид контролю:	
		залік	

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Педіатрія» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 222 «Медицина»

Програма складена у відповідності з наступними нормативними документами:

- Закон України «Про вищу освіту» 01.07.2014 №1556-VII.
- Постанова Кабінету Міністрів від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти.
- Національний класифікатор України: "Класифікатор професій" ДК 003:2010 // Видавництво "Соцінформ". - К.: 2010.
- Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 18 листопада 2014 року № 1361 «Про затвердження зміни до національного класифікатора України ДК 003:2010» (зміна № 2).
- Національний класифікатор України. Класифікація видів економічної діяльності ДК 009: 2010. Чинний від 01.01.2012 р. Із змінами і доповненнями, внесеними наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 29 листопада 2010 р. № 530.
- Кабінет Міністрів України від 23 листопада 2011 р № 1341 Київ «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій ». додаток до Постанови Кабінету Міністрів України від 23.листопада 2011 р. №1341 «Національна рамка кваліфікацій».
- Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 28.10.2012 №385 «Перелік лікарських посад у закладах охорони здоров'я»

Педіатрія як навчальна дисципліна:

а) базується на вивченні студентами:

- медичної і біологічної фізики (вміння пояснити фізичні основи діагностичних і фізіотерапевтичних методів, що застосовуються у медичній апаратурі; трактувати загальні фізичні та біофізичні закономірності, що лежать в основі життєдіяльності людини);
- анатомії людини (знання топографо-анатомічних взаємовідносин органів і систем людини; інтерпретація вікових, статевих та індивідуальних особливостей будови організму людини);
- мікробіології, вірусології та імунології (вміння інтерпретувати біологічні властивості патогенних та непатогенних мікроорганізмів, вірусів та закономірності їх взаємодії з макроорганізмом і зовнішнім середовищем; знання механізмів формування імунної відповіді організму людини);

- гістології, цитології та ембріології (будова різних органів людини під мікроскопом, в різні вікові періоди, а також в умовах фізіологічної та репаративної регенерації);
 - фізіології (знання фізіологічних основ та методів дослідження функції організму);
 - внутрішніх хвороб (вміння визначати тактику ведення хворого, виставляти клінічний діагноз і надавати екстрену допомогу при найбільш поширених невідкладних станах у дорослих);
 - хірургії (вміння надавати невідкладну медичну допомогу при найбільш поширених хірургічних захворюваннях; планувати обстеження хворого, інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних досліджень при найбільш поширених хірургічних захворюваннях і їх ускладненнях);
 - патоморфології (знати патогенез та морфологічні зміни на різних етапах розвитку хвороби, морфологічні основи видужання, ускладнень та наслідків хвороб);
 - патофізіології (знання причин, механізмів розвитку та типові прояви різних патологічних процесів);
 - радіології (вміння обирати оптимальний метод променевого дослідження для встановлення клінічного діагнозу при патології різних органів та систем);
- б) закладає основи вивчення студентами:*
- інфекційних хвороб, епідеміології, професійних хвороб, онкології, що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та формування умінь застосовувати знання з педіатрії в процесі подальшого навчання й у професійній діяльності;
- в) закладає основи здорового способу життя та профілактики розвитку захворювань органів та систем дитячого організму в процесі життєдіяльності.*

МЕТА І ЦІЛІ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення педіатрії полягає в поглибленні теоретичних знань, удосконаленні і засвоєнні практичних навичок, набутті професійного рівня готовності майбутніх лікарів зі спеціальності «лікувальна справа» до самостійної роботи.

Кінцеві цілі навчальної дисципліни «педіатрія» ґрунтуються на базі навчальних цілей, визначених в освітньо-професійній програмі (ОПП). Вони визначаються таким чином:

1. Визначати етіологічні та патогенетичні фактори найбільш поширених соматичних захворювань дитячого віку.
2. Класифікувати та аналізувати типову клінічну картину найбільш поширених соматичних захворювань дитячого віку.
3. Визначати особливості захворювань у різні вікові періоди.
4. Складати план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу найбільш поширених соматичних захворювань дитячого віку.
5. Демонструвати володіння принципами лікування, реабілітації і профілактики найбільш поширених соматичних захворювань дитячого віку.
6. Ставити діагноз і надавати екстрену допомогу при основних невідкладних станах у дітей з найбільш поширеними соматичними захворюваннями дитячого віку.
7. Здійснювати оцінку прогнозу при найбільш поширених соматичних та неінфекційних захворюваннях дитячого віку.
8. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у педіатрії.

9. Ставити попередній діагноз найбільш поширених соматичних захворювань дітей.
10. Розрізняти особливості клінічного перебігу найбільш поширених соматичних захворювань дітей.
11. Визначати основні напрямки лікування найбільш поширених соматичних захворювань дітей.

Дисципліна забезпечує набуття здобувачами таких *компетентностей*:

Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК-1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК-2	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК-3	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
ЗК-4	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
ЗК-5	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації
ЗК-6	Здатність ухвалювати обґрунтовані рішення.
ЗК-7	Здатність працювати в команді.
ЗК-8	Навички міжособистісної взаємодії.
ЗК-11	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК-12	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
ЗК-13	Здатність діяти соціально, відповідально та свідомо.
ЗК-15	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
Фахові компетентності(ФК)	
ФК-1	Навички опитування та клінічного обстеження пацієнта.
ФК-2	Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.
ФК-3	Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.
ФК-4	Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні захворювань
ФК-5	Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні захворювань.
ФК-6	Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань
ФК-7	Здатність до діагностування невідкладних станів
ФК-8	Здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги.
ФК-9	Навички надання екстреної медичної допомоги
ФК-10	Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів.
ФК-11	Навички виконання медичних маніпуляцій.
ФК-15	Здатність до визначення тактики ведення осіб, що

	підлягають диспансерному нагляду.
ФК-17	Здатність до ведення медичної документації.
ФК-22	Здатність інтерпретувати біохімічні, лабораторні, функціональні результати обстеження, розуміючи взаємозв'язок між ними, як невід'ємної частини для встановлення остаточного клінічного діагнозу.
Програмні результати навчання(ПРН)	
ПРН-1	Збирати дані про скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя.
ПРН-2	Оцінювати інформацію щодо діагнозу, застосовуючи стандартну процедуру на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень (за списком 4).
ПРН-3	Виділяти провідний клінічний симптом або синдром (за списком 1). Встановлювати найбільш вірогідний або синдромний діагноз захворювання (за списком 2). Призначати лабораторне та/або інструментальне обстеження хворого (за списком 4). Здійснювати диференціальну діагностику захворювань (за списком 2). Встановлювати попередній клінічний діагноз (за списком 2).
ПРН-4	Визначати необхідний режим праці та відпочинку при лікуванні захворювання (за списком 2).
ПРН-5	Визначати необхідне лікувальне харчування при лікуванні захворювання (за списком 2).
ПРН-6	Визначати принципи та характер лікування (консервативне, оперативне) захворювання (за списком 2).
ПРН-7	Встановлювати діагноз (за списком 3).
ПРН-8	Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 3).
ПРН-9	Надавати екстрену медичну допомогу на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 3).
ПРН-12	Формувати серед закріпленого контингенту населення диспансерні групи хворих; групи здорових людей, що підлягають диспансерному нагляду. Здійснювати систему протиепідемічних та профілактичних заходів в межах первинної медико-санітарної допомоги населенню. Здійснювати систему заходів первинної профілактики в межах первинної медико-санітарної допомоги населенню. Організувати проведення серед закріпленого контингенту населення заходів вторинної та третинної профілактики.

ПРН-14	Визначати джерело та/або місце знаходження потрібної інформації залежно від її типу; отримувати необхідну інформацію з визначеного джерела; обробляти та проаналізувати отриману інформацію.
ПРН-16	Готувати річний звіт про особисту виробничу діяльність; вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення державною мовою.
ПРН-17	Проводити скринінг щодо виявлення найважливіших неінфекційних захворювань; оцінювати показники захворюваності, інтегральні показники здоров'я; виявляти фактори ризику виникнення та перебігу захворювань; формувати групи ризику населення.
ПРН-21	Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності. Вміти приймати обґрунтоване рішення, обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи. Нести відповідальність за вибір та тактику способу комунікації
ПРН-22	Проводити оцінку новонародженої дитини за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
ПРН-24	Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.
ПРН-25	Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.
ПРН-26	Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5).
ПРН-27	Оцінювати ефективність лікування хворих на інфекційні та неінфекційні захворювання за допомогою лабораторно-діагностичних та функціональних досліджень.
ПРН-28	Складати алгоритм біохімічного, лабораторно-діагностичного та функціонального дослідження пацієнта в залежності від стану та етапності захворювання, з урахуванням основних патологічних симптомів і синдромів захворювання, аналізуючи функціональний стан органів та систем, в залежності від стану та етапності захворювання

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Педіатрія. Захворювання дітей раннього віку та найбільш поширені соматичні захворювання у дітей

Програма з дисципліни структурована та представлена 6 змістовими розділами:

Теми змістових розділів

1. Захворювання дітей раннього віку
2. Захворювання органів дихання у дітей
3. Алергічні захворювання у дітей
4. Кардіоревматологія дитячого віку
5. Гастроентерологія дитячого віку
6. Захворювання сечової системи у дітей

Видами навчальної діяльності студентів згідно з навчальним планом є:

- а) лекції;
- б) практичні заняття;
- в) самостійна робота студентів.

Лекції – основний вид навчальних занять, призначених для викладення теоретичного матеріалу. Як правило, окрема лекція є елементом курсу лекцій, що охоплює основний теоретичний матеріал одної або декількох тем навчальної дисципліни. Тематика лекцій визначається робочою програмою дисципліни. Лекції проводяться науково-педагогічними працівниками, як правило, професорами, доцентами і старшими викладачами. Лектор зобов'язаний дотримуватися робочої навчальної програми щодо тематики та змісту лекційних занять, але є вільним в інтерпретації навчального матеріалу, формах і способах його викладення.

Практичні заняття – вид навчального заняття, на якому студенти під керівництвом науково-педагогічного працівника закріплюють теоретичні положення навчальної дисципліни і набувають вмінь та навичок їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання відповідно сформульованих завдань. Вони передбачають:

- збирання анамнезу;
- огляд хворої дитини;
- планування обстеження хворої дитини;
- інтерпретацію даних лабораторних та інструментальних досліджень;
- проведення диференціальної діагностики найбільш поширених захворювань дитячого віку при типовому їх перебігу;
- визначення попереднього клінічного діагнозу;
- визначення терапевтичної тактики;
- призначення лікувального харчування;
- надання екстреної медичної допомоги;
- вирішення ситуаційних задач;
- відпрацювання практичних навичок на муляжах та біля ліжка хворої дитини;
- ведення медичної документації.

Перелік критеріїв діагностики та лікування хвороб регламентується відповідними протоколами за спеціальностями «Педіатрія» та іншими Наказами МОЗ України.

Засобами контролю є тестові завдання, клінічні ситуаційні задачі; контроль виконання практичних навичок. Оцінки, одержані студентом за практичні заняття, враховуються при визначенні підсумкової оцінки з даної навчальної дисципліни.

Самостійна робота студента – пізнавальна навчальна діяльність, під час якої послідовність його розумових і практичних дій визначається самим студентом і цілком залежить від нього. Зазвичай на практичному занятті на СРС відводиться 50% часу. Можливі види самостійної роботи студентів: підготовка до практичного заняття та вивчення тем, що розглядаються лише в плані самостійної роботи студента, пошук та вивчення додаткової літератури, створення алгоритмів, структурно-логічних схем, написання рефератів, анотацій, доповідей для виступу з повідомленнями на практичних заняттях, написання історій хвороб, чергування в клініці поза межами навчального часу. Організація самостійної роботи у відділеннях педіатричного стаціонару повинна забезпечуватися викладачами кафедри.

Індивідуальне завдання - форма організації навчання з метою поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також

застосування цих знань на практиці, тобто індивідуальне навчально-дослідне завдання. Як обов'язкове індивідуальне завдання з визначеними критеріями оцінювання включено написання навчальної історії хвороби за результатами курації хворої дитини.

5. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Розділ 1. Захворювання дітей раннього віку

Конкретні цілі:

1. Визначати етіологічні та патогенетичні фактори рахіту, гіпервітамінозу Д, білково-енергетичної недостатності, функціональних гастроінтестинальних розладів дітей раннього віку (синдрому циклічної блювоти, кишкових кольок, функціональної діареї, функціонального закрепу тощо);
2. Класифікувати та аналізувати типову клінічну картину найбільш поширених функціональних гастроінтестинальних порушень у дітей раннього віку; рахіту, спазмофілії та білково-енергетичної недостатності.
3. Складати план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу найбільш поширених функціональних гастроінтестинальних розладів, рахіту та гіпервітамінозу Д у дітей раннього віку, білково-енергетичної недостатності.
4. Демонструвати володіння принципами лікування, реабілітації і профілактики рахіту, гіпервітамінозу Д, білково-енергетичної недостатності та функціональних гастроінтестинальних розладів у дітей раннього віку.
5. Ставити попередній діагноз та проводити диференційну діагностику при циклічній блювоті, функціональній діареї, кольках та функціональних закрепах; рахіті та білково-енергетичній недостатності у дітей.
6. Здійснювати прогноз життя при рахіті, гіпервітамінозі Д, білково-енергетичній недостатності, функціональних гастроінтестинальних розладах у дітей раннього віку.
7. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у педіатрії.

Теми розділу 1. Захворювання дітей раннього віку.

Заняття 1. Рахіт, гіпервітаміноз «Д», спазмофілія: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, медична допомога при невідкладних станах, профілактика дефіциту вітаміну Д.

Заняття 2. Білково-енергетична недостатність. Функціональні гастроінтестинальні розлади у дітей раннього віку (синдром циклічного блювання, функціональні закрепи, функціональна діарея): етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика, прогноз.

Розділ 2. Захворювання органів дихання у дітей.

Конкретні цілі:

1. Визначати етіологічні та патогенетичні фактори гострих респіраторних захворювань верхніх дихальних шляхів (гострого назофарингіту, гострого фарингіту, гострого обструктивного ларингіту, гострого ларингофарингіту, гострого трахеїту), гострого бронхіту, гострого обструктивного бронхіту, гострого бронхіоліту, рецидивуючого бронхіту, пневмонії, вроджених вад та хронічних захворювань бронхолегеневої системи у дітей.
2. Класифікувати гострі респіраторні захворювання верхніх дихальних шляхів, гострі бронхіти та пневмонії, дихальну недостатність, лихоманку, судоми, вроджені вади та хронічні захворювання бронхолегеневої системи; знати типову клінічну картину гострого назофарингіту, гострого фарингіту, гострого стенозуючого ларинготрахеїту (крупу), гострого ларингофарингіту, гострого трахеїту, гострого простого бронхіту, гострого обструктивного бронхіту, гострого бронхіоліту, рецидивуючого бронхіту, пневмонії, дихальної недостатності у дітей, гіпертермічного синдрому та судом.
3. Складати план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу гострих респіраторних захворюваннях верхніх

дихальних шляхів, пневмонії, вроджених вад та хронічних захворювань бронхолегеневої системи у дітей.

4. Демонструвати володіння принципами лікування, реабілітації і профілактики гострого назофарингіту, гострого фарингіту, гострого ларингофарингіту, гострого трахеїту, гострого бронхіту, гострого обструктивного бронхіту, гострого бронхіоліту, рецидивуючого бронхіту, пневмонії, вроджених вад та хронічних захворювань бронхолегеневої системи у дітей.

5. Ставити попередній діагноз та здійснювати прогноз життя при гострих респіраторних інфекцій верхніх дихальних шляхів, гострих бронхітів, пневмоній, вроджених вад та хронічних захворювань бронхолегеневої системи у дітей.

6. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у пульмонології дитячого віку.

Теми розділу 2 Захворювання органів дихання у дітей.

Заняття 3. Гострі респіраторні інфекції верхніх дихальних шляхів: гострий назофарингіт, гострий фарингіт, гострий ларингофарингіт, гострий трахеїт у дітей. Дихальна недостатність: етіологія, діагностика, лікування, невідкладна допомога, профілактика.

Заняття 4. Гострий простий, обструктивний, рецидивуючий та хронічний бронхіти. Бронхіоліт. Хронічні неспецифічні захворювання легень. Муковісцидоз та інші вроджені та спадкові захворювання дихальної системи у дітей.

Заняття 5. Пневмонії у дітей: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви у дітей різного віку, принципи лікування, профілактика.

Розділ 3. Алергічні захворювання у дітей

Конкретні цілі:

1. Визначати етіологічні та патогенетичні фактори atopічного дерматиту, алергічного риніту, бронхіальної астми у дітей, кропив'янки.
2. Класифікувати і аналізувати типову клінічну картину atopічного дерматиту, алергічного риніту, бронхіальної астми у дітей, кропив'янки.
3. Скласти план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу atopічного дерматиту, алергічного риніту, кропив'янки, бронхіальної астми у дітей.
4. Демонструвати володіння принципами лікування, реабілітації і профілактики atopічного дерматиту, алергічного риніту, кропив'янки та бронхіальної астми у дітей.
5. Ставити попередній діагноз та здійснювати прогноз життя при кропив'янці, atopічному дерматиті, алергічному риніті, бронхіальній астмі у дітей.
6. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у алергології дитячого віку.

Теми розділу 3. Алергічні захворювання у дітей

Заняття 6. Atopічні захворювання у дітей: atopічний дерматит, алергічний риніт, бронхіальна астма. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика. Поняття про atopічний марш. Невідкладна допомога на різних етапах при астматичному стані.

Розділ 4. Кардіоревматологія дитячого віку

Конкретні цілі

1. Визначати етіологічні фактори та гемодинаміку при найбільш поширених вроджених вадах серця (ВВС) у дітей (дефект міжшлуночкової перетинки, дефект міжпередсердної перетинки, тетрада Фалло, коарктація аорти, стеноз легеневої артерії, аортальний

стеноз, транспозиція магістральних судин та відкрита артеріальна протока); визначати етіологію та патогенез кардитів, інфекційного ендокардиту, кардіоміопатій, гострої ревматичної лихоманки, ЮРА, реактивних артропатій, порушень ритму серця та провідності у дітей.

2. Класифікувати і аналізувати типову клінічну картину найбільш поширених ВВС у дітей, кардитів, інфекційного ендокардиту, кардіоміопатій, гострої ревматичної лихоманки, ЮРА, реактивних артропатій, порушень ритму серця та провідності у дітей.

3. Скласти план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу найбільш поширених вроджених вад серця у дітей, кардиті, інфекційному ендокардиті, кардіоміопатіях, гострій ревматичній лихоманці, ЮРА, реактивних артропатіях, порушеннях ритму серця та провідності у дітей.

4. Демонструвати володіння принципами лікування, реабілітації і профілактики найбільш поширених вроджених вад серця у дітей, кардиті, інфекційному ендокардиті, кардіоміопатіях, гострій ревматичній лихоманці, ЮРА, реактивних артропатіях, порушеннях ритму серця та провідності у дітей.

5. Ставити попередній діагноз при найбільш поширених ВВС, гострій ревматичній лихоманці, ЮРА, реактивних артропатіях, кардиті, кардіоміопатіях, порушеннях ритму серця та провідності у дітей.

6. Здійснювати прогноз при найбільш поширених вроджених вадах серця у дітей, кардиті, інфекційному ендокардиті, кардіоміопатіях, гострій ревматичній лихоманці, ЮРА, реактивних артропатіях, порушеннях ритму серця та провідності у дітей.

7. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації в кардіоревматології дитячого віку.

Теми розділу 4. Кардіоревматологія дитячого віку

Заняття 7. Найбільш поширені вроджені вади серця у дітей. Етіологія, гемодинамічна класифікація, клініка, ускладнення, показання до хірургічного лікування. Запальні та незапальні захворювання серця: неревматичні кардити, кардіоміопатії. Етіологія, патогенез, клініка, лікування.

Заняття 8. Гостра ревматична лихоманка у дітей. Ювенільний ідіопатичний артрит та реактивні артропатії. Етіологія, патогенез, клініка, лікування, профілактика.

Розділ 5. Захворювання органів травлення у дітей

Конкретні цілі:

1. Визначати етіологічні та патогенетичні фактори функціональних (функціональної диспепсії, абдомінального болю, синдрому подразненого кишечника, функціонального закрепку) та органічних захворювань травного каналу, жовчних шляхів та підшлункової залози у дітей старшого віку.

2. Класифікувати і аналізувати типову клінічну картину функціональних та органічних захворювань травного каналу, жовчних шляхів та підшлункової залози у дітей старшого віку.

3. Скласти план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу функціональних та органічних захворювань травного каналу, жовчних шляхів та підшлункової залози у дітей старшого віку.

4. Демонструвати володіння принципами лікування, реабілітації і профілактики функціональних та органічних захворювань травного каналу, біліарної системи та підшлункової залози у дітей старшого віку.

5. Ставити попередній діагноз та здійснювати прогноз життя при функціональних та органічних захворюваннях травного каналу, біліарної системи та підшлункової залози у дітей старшого віку.

6. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації в дитячій гастроентерології.

Теми розділу 5. Захворювання органів травлення у дітей

Заняття 9. Функціональні захворювання органів травлення у дітей старшого віку. Хронічний гастрит, гастродуоденіт, виразкова хвороба у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.

Заняття 10. Хронічні захворювання гепатобіліарної системи та підшлункової залози. Патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика.

Розділ 6. Захворювання сечової системи у дітей

Конкретні цілі:

1. Визначити етіологічні та патогенетичні фактори інфекцій сечової системи (цистити, пієлонефриту); гострого та хронічного гломерулонефриту, хронічної хвороби нирок та дисметаболических нефропатій у дітей.
2. Класифікувати і аналізувати типову клінічну картину інфекцій сечової системи, гломерулонефритів, хронічної хвороби нирок та дисметаболических нефропатій у дітей.
3. Складати план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при інфекції сечової системи, гломерулонефритах, хронічній хвороби нирок, дисметаболических нефропатіях у дітей.
4. Демонструвати володіння принципами лікування, реабілітації і профілактики інфекцій сечової системи, гломерулонефриту, хронічної хвороби нирок, дисметаболических нефропатій у дітей
5. Ставити попередній діагноз та здійснювати прогноз при інфекціях сечової системи, гломерулонефриті, хронічній хвороби нирок та дисметаболических нефропатіях у дітей.
6. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації в дитячій нефрології.

Теми розділу 6. Захворювання сечової системи у дітей

Заняття 11. Інфекції сечовивідної системи: гострий та хронічний пієлонефрити, цистити. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.

Заняття 12. Гострий та хронічний гломерулонефрит. Хронічна хвороба нирок. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.

ОРІЄНТОВНА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Тема	Лекції	Практичні заняття	СРС	Індивідуальна робота
Розділ 1. Захворювання дітей раннього віку				Підготовка презентації цікавих клінічних випадків; участь у роботі студентського наукового гуртка та виступи на
1.Рахіт, гіпервітаміноз «Д», спазмофілія: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, медична допомога при невідкладних станах, профілактика дефіциту вітаміну Д.	0,5	6	4	
2.Білково-енергетична недостатність. Функціональні гастроінтестинальні розлади у дітей раннього віку (синдром циклічного блювання, функціональні	0,5	6	4	

закрепи, функціональна діарея): етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.				наукових форумах; участь у студентській олімпіаді з навчальної дисципліни; написання тез, статей; Підбір відео- та аудіо-матеріалів із розділів навчальної дисципліни.
Розділ 2. Захворювання органів дихання у дітей				
Гострі респіраторні інфекції верхніх дихальних шляхів: гострий назофарингіт, гострий фарингіт, гострий ларингофарингіт, гострий трахеїт у дітей. Дихальна недостатність: етіологія, діагностика, лікування, невідкладна допомога, профілактика.		5	4	
Гострий простий, обструктивний, рецидивуючий та хронічний бронхіти. Бронхіоліт. Хронічні неспецифічні захворювання легень. Муковісцидоз та інші вроджені та спадкові захворювання дихальної системи у дітей.	1	4	4	
Пневмонії у дітей: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви у дітей різного віку, принципи лікування, профілактика.	1	4	4	
Розділ 3. Алергічні захворювання у дітей				
Атопічні захворювання у дітей: атопічний дерматит, алергічний риніт, бронхіальна астма. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика. Поняття про атопічний марш. Невідкладна допомога на різних етапах при астматичному стані.	1	6	4	
Розділ 4. Кардіоревматологія дитячого віку				
Найбільш поширені вроджені вади серця у дітей. Етіологія, гемодинамічна класифікація, клініка, ускладнення, показання до хірургічного лікування. Запальні та незапальні захворювання серця: неревматичні кардити, кардіоміопатії. Етіологія, патогенез, клініка, лікування.	1	6	4	
Гостра ревматична лихоманка у дітей. Ювенільний ідіопатичний артрит та реактивні артропатії. Етіологія, патогенез, клініка, лікування, профілактика.	1	6	2	
Розділ 5. Захворювання травної системи у дітей				

Функціональні захворювання органів травлення у дітей старшого віку. Хронічний гастрит, гастродуоденіт, виразкова хвороба у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.	1	6	4
Хронічні захворювання гепатобіліарної системи та підшлункової залози. Патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика.	1	4	4
Розділ 6. Захворювання сечової системи у дітей			
Інфекції сечовивідної системи: гострий та хронічний пієлонефрити, цистити. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.	1	6	4
Гострий та хронічний гломерулонефрит. Хронічна хвороба нирок. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.	1	6	3
Всього:	10	65	45
Кредитів ECTS – 4; загальних годин - 120			

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ
Найбільш поширені соматичні захворювання у дітей

№	Тема	Кількість годин
1	Рахіт, гіпервітаміноз D, спазмофілія та білково-енергетична недостатність у дітей раннього віку.	1
2	Бронхіти та пневмонії у дітей.	1
3	Бронхіальна астма.	1
4	Найбільш поширені вроджені вади серця.	1
5	Ювенільний ідіопатичний артрит, гостра ревматична лихоманка у дітей.	2
6	Функціональні гастроінтестинальні розлади у дітей різного віку. Хронічні захворювання гепатобіліарної системи.	2
7	Запальні захворювання сечовидільної системи, гломерулонефрити у дітей.	2
	Всього	10

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
Найбільш поширені соматичні захворювання у дітей

№	Тема	Кількість годин
1	Рахіт, гіпервітаміноз «Д», спазмофілія: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, медична допомога при невідкладних станах, профілактика дефіциту вітаміну Д.	6
2	Білково-енергетична недостатність. Функціональні гастроінтестинальні розлади у дітей раннього віку (синдром циклічного блювання, функціональні закрепи, функціональна	6

	діарея): етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.	
3	Гострі респіраторні інфекції верхніх дихальних шляхів: гострий назофарингіт, гострий фарингіт, гострий ларингофарингіт, гострий трахеїт у дітей. Дихальна недостатність: етіологія, діагностика, лікування, невідкладна допомога, профілактика.	5
4	Гострий простий, обструктивний, рецидивуючий та хронічний бронхіти. Бронхіоліт. Хронічні неспецифічні захворювання легень. Муковісцидоз та інші вроджені та спадкові захворювання дихальної системи у дітей.	4
5	Пневмонії у дітей: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви у дітей різного віку, принципи лікування, профілактика.	4
6	Атопічні захворювання у дітей: атопічний дерматит, алергічний риніт, бронхіальна астма. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика. Поняття про атопічний марш. Невідкладна допомога на різних етапах при астматичному стані.	6
7	Найбільш поширені вроджені вади серця у дітей. Етіологія, гемодинамічна класифікація, клініка, ускладнення, показання до хірургічного лікування. Запальні та незапальні захворювання серця: неревматичні кардити, кардіоміопатії. Етіологія, патогенез, клініка, лікування.	6
8	Гостра ревматична лихоманка у дітей. Ювенільний ідіопатичний артрит та реактивні артропатії. Етіологія, патогенез, клініка, лікування, профілактика.	6
9	Функціональні захворювання органів травлення у дітей старшого віку. Хронічний гастрит, гастроуденіт, виразкова хвороба у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.	6
10	Хронічні захворювання гепатобіліарної системи та підшлункової залози. Патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика.	4
11	Інфекції сечовивідної системи: гострий та хронічний пієлонефрити, цистити. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.	6
12	Гострий та хронічний гломерулонефрит. Хронічна хвороба нирок. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.	6
	Всього	65

ВИДИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Найбільш поширені соматичні захворювання у дітей

№	Види СРС	Кількість годин	Види контролю
1.	Рахіт, гіпервітаміноз «Д», спазмофілія: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, медична допомога при невідкладних станах, профілактика дефіциту вітаміну Д.	4	Поточний контроль на практичних заняттях, залік
2.	Функціональні гастроінтестинальні розлади у дітей раннього віку (синдром циклічного блювання, функціональні закрепи, функціональна діарея): етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.	4	Поточний контроль на практичних заняттях, залік

3.	Гострі респіраторні інфекції верхніх дихальних шляхів: клініка та невідкладна допомога при гострому стенозуючому ларинготрахеїті, судомному синдромі, гіпертермічному синдромі.	4	Поточний контроль на практичних заняттях, залік
4.	Гостра та хронічна кропив'янка у дітей: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування. набряк Квінке, анафілактичний шок: перша невідкладна допомога.	4	Поточний контроль на практичних заняттях, залік
5.	Інфекційний бактеріальний ендокардит у дітей: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.	4	Поточний контроль на практичних заняттях, залік
6.	Органічна та функціональна патологія кишківника у дітей.	4	Поточний контроль на практичних заняттях, залік
7.	Дисметаболичні нефропатії у дітей: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування.	4	Поточний контроль на практичних заняттях, залік
8.	Підготовка до практичних занять	6	Поточний контроль на практичних заняттях
9.	Диспансеризація та реабілітація дітей з найбільш поширеними соматичними захворюваннями	5	Залік
10.	Курація хворих, написання та захист учбової історії хвороби	4	Залік
11.	Підготовка до заліку	2	Залік
	Всього	45	

МЕТОДИ ТА ФОРМИ КОНТРОЛЮ

При оцінюванні студентів приділяється перевага стандартизованим методам контролю:

- тестування (усне, письмове, комп'ютерне);
- структуровані письмові роботи;
- структурований контроль практичних навичок;
- усне опитування;
- усна співбесіда.

Попередній (вхідний) контроль:

слугує засобом виявлення наявного рівня знань студентів для використання їх викладачем на практичному занятті як орієнтування у складності матеріалу. Проводиться з метою оцінки міцності знань та з метою визначення ступеня сприйняття нового навчального матеріалу.

Поточний контроль:

здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям з кожної теми. Надається перевага стандартизованим методам контролю: тестуванню, структурованим письмовим роботам, структурованому за процедурою контролю практичних навичок в умовах, що наближені до реальних.

Рубіжний (тематичний) контроль

засвоєння розділу відбувається по завершенню вивчення блоку відповідних тем шляхом тестування, усної співбесіди та виконання практичного завдання. Тематичний контроль є показником якості вивчення тем розділів дисципліни та пов'язаних із цим пізнавальних, методичних, психологічних і організаційних якостей студентів. Проводиться на спеціально відведеному підсумковому занятті.

Підсумковий контроль

здійснює контролюючу функцію, проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному освітньо-кваліфікаційному рівні або на окремих його завершених етапах. Проводиться у формі заліку метою встановлення дійсного змісту знань студентів за обсягом, якістю та глибиною, а також вміннями застосувати їх у практичній діяльності. Під час підсумкового контролю враховуються результати здачі усіх видів навчальної роботи згідно із структурою робочої програми.

Оцінювання успішності по завершенню вивчення дисципліни

Оцінка з дисципліни визначається як сума кількості балів поточної успішності

Максимальна кількість балів, яку студент може набрати при вивченні дисципліни становить 200 балів, мінімальна – 120 балів

Бали з дисципліни конвертуються у традиційну чотирибальну шкалу за абсолютними критеріями:

Оцінка за 200-бальною шкалою	Оцінка за 4-бальною шкалою
180-200 балів	5 – відмінно
150-179 балів	4 – добре
120-149 балів	3 – задовільно
119 балів і менше	2 – незадовільно

Критерії оцінювання поточної успішності

Поточна навчальна діяльність студента оцінюється за 4-бальною (традиційною) шкалою.

В кінці вивчення дисципліни поточна успішність розраховується як середній бал усіх отриманих студентом оцінок за традиційною шкалою, округлене до 2 (двох) знаків після коми

Оцінювання дисципліни

На кафедрі у відомість виставляють:

- 1) середнє арифметичне всіх поточних оцінок (розраховується як число, округлене до 2 (двох) знаків після коми, наприклад, 4,76);
- 2) Виконання практичних навичок на заліковому занятті (зараховано/не зараховано)

Таблиця 1.

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для дисциплін, що завершуються заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.47	179	3.94	158	3.42	137
4.97	199	4.44	178	3.92	157	3.39	136

4.94	198	4.42	177	3.89	156	3.37	135
4.92	197	4.39	176	3.87	155	3.34	134
4.89	196	4.37	175	3.84	154	3.32	133
4.87	195	4.34	174	3.82	153	3.29	132
4.84	194	4.32	173	3.79	152	3.27	131
4.82	193	4.29	172	3.77	151	3.24	130
4.79	192	4.27	171	3.74	150	3.22	129
4.77	191	4.24	170	3.72	149	3.19	128
4.74	190	4.22	169	3.69	148	3.17	127
4.72	189	4.19	168	3.67	147	3.14	126
4.69	188	4.17	167	3.64	146	3.12	125
4.67	187	4.14	166	3.62	145	3.09	124
4.64	186	4.12	165	3.59	144	3.07	123
4.62	185	4.09	164	3.57	143	3.04	122
4.59	184	4.07	163	3.54	142	3.02	121
4.57	183	4.04	162	3.52	141	3	120
4.54	182	4.02	161	3.49	140	< 3	70-119 (повторне перескладання)

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК.

Практичні навички вважаються **зарахованим** у випадку, коли студент з повним знанням методики, самостійно, у чіткій послідовності проведення роботи, виконав практичну навичку та грамотно згідно з класифікаціями сформулював діагноз, призначив план обстеження, провів диференціальний діагноз, правильно інтерпретує дані додаткових методів обстеження та призначає лікування. Під час обстеження хворого з певною нозологією викладач має право скерувати студента, який допускає неточності та незначні помилки у виконанні роботи.

Практичні навички вважаються **не зарахованим** у випадку, коли студент, орієнтуючись у фактичному матеріалі, показує незнання методики обстеження хворого з конкретною нозологією, невміння виконання практичної навички, допускає грубі помилки у формулюванні діагнозу, призначенні плану обстеження, проведенні диференціального діагнозу, інтерпретації даних додаткових методів обстеження та в призначенні лікування

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КАФЕДРИ

Викладання навчальної дисципліни **на лекціях** забезпечується методичними розробками кожної лекції, текстами лекцій, наочними засобами навчання для кожної лекції (презентації, навчальні фільми), інформаційним ресурсом кафедри.

Викладання навчальної дисципліни **на практичних заняттях** забезпечується методичними розробками для практичних занять, наочними засобами навчання для кожного заняття (презентації, навчальні фільми), наборами діагностично-лікувальних інструментів, інформаційним ресурсом кафедр, тематикою самостійних і індивідуальних завдань для кожного завдання, алгоритмами виконання практичних навичок і структурованими алгоритмами контролю вмінь, тестовими завданнями типу «Крок-2» до кожного заняття.

Самостійна і індивідуальна робота при вивченні навчальної дисципліни забезпечується методичними розробками з самостійної роботи студентів, наочними засобами навчання (презентації, навчальні фільми), інформаційним ресурсом кафедр, тематикою самостійних і індивідуальних завдань для кожного завдання, алгоритмами виконання практичних вмінь, алгоритмами само- і взаємоконтролю знань і вмінь, тестовими завданнями типу «Крок-2» до кожного заняття.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ(що відбудеться на VI курсі*)

«Педіатрія. Захворювання дітей раннього віку та найбільш поширені соматичні захворювання у дітей»

1. Функціональна диспепсія у дітей раннього віку: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування, профілактика.
2. Синдром циклічної блювоти: визначення, класифікація (за Римськими критеріями III), етіологія, патогенез, клініка та діагностика, лікування, профілактика.
3. Кишкові кольки у дітей раннього віку: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.
4. Функціональний закріп у дітей раннього віку: визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.
5. Рахіт. Визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування. Профілактика рахіту.
6. Гіпервітаміноз D. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, профілактика, лікування, невідкладна допомога при гострому гіпервітамінозі D, прогноз.
7. Білково-енергетична недостатність у дітей. Визначення, класифікація, клініка, лікування, профілактика, прогноз.
8. Гострі респіраторні інфекції верхніх дихальних шляхів (гострий назофарингіт, гострий фарингіт, гострий ларингофарингіт, гострий трахеїт) у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика.
9. Гострий стенозуючий ларинготрахеїт (круп) у дітей. Етіологія, патогенез, клініка та невідкладна допомога.
10. Терапевтичні заходи при лихоманці та судомах у дітей, хворих на ГРВІ.
11. Гострий бронхіт у дітей. Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика.
12. Гострий обструктивний бронхіт у дітей. Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика.
13. Гострий бронхіоліт у дітей. Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика.
14. Рецидивуючий бронхіт у дітей. Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика.
15. Пневмонії у дітей. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика пневмоній у дітей. Прогноз.
16. Гостра дихальна недостатність у дітей. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, невідкладна допомога.
17. Вроджені вади та хронічні захворювання бронхолегеневої системи у дітей. Визначення,

класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика. Прогноз.

18. Атопічний дерматит у дітей. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика, прогноз. Атопічний марш.

19. Алергічний риніт у дітей. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика, прогноз.

20. Кропив'янка у дітей. Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.

21. Бронхіальна астма у дітей. Визначення. Фактори ризику та патофізіологічні механізми розвитку бронхіальної астми. Класифікація, клініка, діагностика, лікування та профілактика бронхіальної астми у дітей, прогноз.

22. Набряк Квінке у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, невідкладна допомога.

23. Найбільш поширені ВВС у дітей. Етіологія, класифікація вад серця, гемодинаміка при найбільш поширених ВВС у дітей (дефекті МШП, дефекті МПП, тетраді Фалло, коарктації аорти, стенозі легеневої артерії, аортальному стенозі, транспозиції артеріальних судин та ВАП).

24. Діагностика найбільш поширених ВВС у дітей. Тактика лікаря та прогноз при найбільш поширених ВВС у дітей. Консервативне лікування. Показання до кардіохірургічного лікування.

25. Діагностика та лікування серцевої недостатності у дітей з ВВС. Вторинна профілактика інфекційного ендокардиту.

26. Кардити у дітей: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, прогноз.

27. Кардіоміопатії у дітей: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, прогноз.

28. Порушення ритму серця та провідності у дітей: класифікація, причини, клініка, діагностика, лікування, прогноз.

29. Гостра ревматична лихоманка у дітей. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, первинна та вторинна профілактика, прогноз.

30. ЮІА: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, реабілітація, прогноз.

31. Реактивні артрити у дітей: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, прогноз.

32. Інфекційний ендокардит у дітей: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, первинна та вторинна профілактика, прогноз.

33. Функціональна диспепсія, абдомінальний біль у дітей старшого віку. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.

34. Гастроезофагеальна рефлюксна хвороба у дітей старшого віку. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.

35. Органічні захворювання стравоходу та шлунку у дітей старшого віку. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.

36. Синдром подразненого кишечника та функціональний закріп у дітей старшого віку. Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика, прогноз.

37. Виразковий коліт та хвороба Крона у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, прогноз.

38. Дисфункції жовчного міхура та сфінктера Одді у дітей. Етіологія, клініка, діагностика, лікування та профілактика.

39. Етіологія, клініка, діагностика, лікування та профілактика органічних захворювань біліарної системи у дітей старшого віку.

40. Екзокринна недостатність підшлункової залози у дітей. Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз.

41. Гострий та хронічний панкреатит у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика, прогноз.
42. Інфекції сечової системи у дітей. Визначення, класифікація, диференціальна діагностика інфекцій нижніх та верхніх сечових шляхів.
43. Цистити у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика, прогноз.
44. Пієлонефрити у дітей. Визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування, профілактика, прогноз.
45. Гломерулонефрит у дітей. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика, прогноз.
46. Хронічна хвороба нирок у дітей. Фактори ризику виникнення, етіологія, патогенез, стадії захворювання, клініка, діагностика, лікування, профілактика, прогноз.
47. Дисметаболичні нефропатії у дітей. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика, прогноз.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

Основна:

1. Наказ No 362 МОЗ України «Про затвердження протоколів діагностики та лікування кардіоревматологічних хвороб у дітей» від 19.07.2005р.
2. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 22.10.2012 No 832 «Уніфікований клінічний протокол медичної допомоги дітям, хворим на ювенільний артрит»
3. Наказ No 9 МОЗ України «Про затвердження протоколів діагностики та лікування рахіту у дітей» від 10 січня 2005 р.
4. Наказ No59 МОЗ України «Про затвердження уніфікованих клінічних протоколів медичної допомоги дітям із захворюваннями органів травлення» від 29.01.2013р.
5. Наказ No868 МОЗ України «Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги бронхіальна астма у дітей» від 08 жовтня 2013 року
6. Наказ No 670 Міністерства охорони здоров'я України «Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (висококваліфікованої) медичної допомоги atopічний дерматит у дітей від 04.07.2016
7. Наказ No 627 МОЗ України «Про затвердження протоколу лікування дітей з інфекціями сечової системи і тубулоінтерстиціальним нефритом» від 03.11.2008р.
8. Наказ No 436 МОЗ України Про затвердження клінічних Протоколів лікування дітей зі спеціальності "Дитяча нефрологія" від 31.08.2004
9. Педіатрія за ред. проф. В. В. Бережного у 2-х т.Т1-К., 2013.- С.1022. 11.Сміян І.С. Лекції з педіатрії – Тернопіль: Підручники посібники, 2006. - С.233 – 253.
10. Педіатрія. За ред. Тяжкої О.В. – Вінниця. – 3 вид. - „Нова Книга”, 2016. – 1136 с.
11. Nelson textbook 20th Edition by Robert M. Kliegman, MD, Richard E. Behrman, MD, Hal B. Jenson, MD and Bonita F. Stanton, MD.: SAUNDERS
12. The Harriet Lane Handbook, 21st edition. International edition, 2018. – 1255 p.
13. Pediatrics. Textbook./ O.V.Tiazhka, T.V.Pochinok, A.N.Antoshkina et.al./edited by O.Tiazhka – Vinnytsia : Nova Knyha publishers, 2011. – 584 pp

Додаткова:

1. Бережний В.В., Марушко Т.В., Марушко Ю.В. Клінічна ревматологія дитячого віку. Київ, 2013 р. С. 82-142.
2. Бойко Я.С. Ювенільний ідіопатичний артрит // Клінічна імунологія. Алергологія. Інфектологія. – 2008. - No 3.

3. Волосовец А.П., Юлиш Е.И. Рациональная антибиотикотерапия респираторных заболеваний у детей - Донецк: Регина, 2005. - 389с.
4. Волосовец А.П., Нагорна Н.В., Кривоустов С.П., Острополец С.С., Бордюгова О.В. Диагностика, терапия та профілактика дефіцитних анемії у дітей – Донецьк: СПД Дмитренко Л.Р., 2007. – 38 с.
5. Волосовец А.П., Кривоустов С.П. Макролиды в практике современной педиатрии. Монография. – К.: «Четверта хвиля», 2009. – 192 с.
6. Волосовец А.П., Кривоустов С.П. Цефалоспорины в практике современной педиатрии. Монография. – Харьков: Прапор, 2007. – 184 с.
7. Волосовець О.П., Нагорна Н.В., Кривоустов С.П., Острополец С.С., Бордюгова О.В. Диагностика, терапия та профілактика дефіцитних анемії у дітей – Донецьк: СПД Дмитренко Л.Р., 2007. – 38 с.
8. Волосовець О.П., Леженко Г.О., Кривоустов С.П., Прохоров Є.В., Пашкова О.Є., Подліанова О.І. Синдром недиференційованої дисплазії сполучної тканини у дітей та підлітків (поширеність, особливості діагностики та лікування). Монографія, Запоріжжя, ЗДМУ, 2007.-135 с.
9. Волосовець О.П., Савво В.М., Кривоустов С.П. Вибрані питання дитячої кардіоревматології – Х.: «ТНЦ», 2006 – 256 с.
10. Волосовець О.П., Кривоустов С.П. Єршова І.Б., Решіков В.А. Фізична реабілітація в педіатрії. Навчальний посібник. - Київ. - Луганськ, 2009. - 182 с.
11. Майданник В.Г. Рахит у детей: Современные аспекты – Нежин: ООО «Видавництво „Аспект-Поліграф”», 2006.- 116 с.
12. Майданник В.Г., Корнейчук В.В., Хайтович Н.В., Салтыкова Г.В. Заболевания кишечника у детей. – Киев: ВБ «Аванпост-Прим», 2009. – 487 с.
13. Майданник В.Г., Корнейчук В.В., Хайтович Н.В., Салтыкова Г.В. Заболевания пищевода, желудка и двенадцатиперстной кишки у детей. – Киев: ВБ «Аванпост-Прим», 2008. – 432 с.
14. Майданник В.Г., Майданник И.В. Справочник современных лекарственных средств. - М.: АСТ; Харьков: Фолио, 2005.-1024 с.
15. Майданник В.Г., Митин Ю.В. Диагностика, лечение и профилактика воспалительных заболеваний дыхательных путей у детей – К.: ООО «ИЦ Медпромтор», 2006.- 288 с.
16. Москаленко В.Ф., Волосовець О.П., Яворівський О.П., Булах І.Є., Остапик Л.І., Палієнко І.А., Мруга М.Р. (ред.) Крок 2. Загальна лікарська підготовка. Частина 2. Педіатрія, акушерство та гінекологія, гігієна. - Київ: Nova Knyha Publ., 2005.- 404с.
17. Невідкладні стани в педіатрії: Навч. посіб. / За редакцією проф. О.П.Волосовця та Ю.В.Марушка - Х.: Прапор. - 2008. – 200 с.
18. Оказание стационарной помощи детям. Карманный справочник. Оригинальное издание: Pocket book of Hospital care for children. Geneva, WHO. - 2006, 378 с.
19. Первинна артеріальна гіпертензія у дітей та підлітків/За ред. В.Г. Майданника, В.Ф.Москаленка. - К.-2007.-389 с.
20. Fisher, Randall G.; Boyce, Thomas G. Moffet's Pediatric Infections Diseases: A Problem Approach, 4 Edition. – 2005.-1054 p.